

Gevangen tussen Oost en West

De identiteitscrisis van de PDS

Achtergrond - 16 mei 2003

(16 mei 2003) De [Partei des Demokratischen Sozialismus](#) (PDS) bevindt zich in een crisis. Voorzitter [Gabi Zimmer](#) heeft verleden week aangekondigd te zullen opstappen, en heeft daarmee indirect een aloude discussiepunt op de agenda gezet: is de PDS een *ostdeutsche Regionalpartei*, of een landelijk opererende, socialistische partij?

De PDS is sinds een week op zoek naar kandidaten voor het partijbestuur. Het voltallige, zittende bestuur zal namelijk vervangen worden tijdens een *Sonderparteitag* op 28 en 29 juni in Berlijn. Dit is de balans van een tumultueuze week voor de PDS, waarin een reeds langer lopend conflict binnen de partijtop tot uitbarsting kwam. Op 7 mei kondigde Gabi Zimmer aan geen nieuwe termijn als voorzitter te ambiëren. Aan de huidige termijn zou wat haar betreft bovendien spoedig een einde komen: zij riep het partijbestuur op 7 mei op om een *Sonderparteitag* te beleggen, waar een geheel nieuw bestuur zou moeten worden gekozen. Twee dagen later, op 9 mei, gaf een meerderheid van het bestuur gehoor aan de oproep van Zimmer. Dit geschiedde onder druk van een aantal *Landestagchefs* van de PDS, die hopen dat bestuursverkiezingen een uitweg bieden uit de huidige crisis.

De directe aanleiding voor Zimmer om op te stappen, was de weigering van de linkervleugel van het bestuur om een alternatief voor de Reformagenda 2010 van de regering-Schröder te bediscussiëren. Het feit dat deze linkervleugel, onder leiding van vice-voorzitter Dieter Dehm en *Bundesgeschäftsführer* Uwe Hixsch, het alternatief überhaupt niet wilde behandelen, vormde voor Zimmer de bevestiging van een welhaast principiële onbereidwilligheid zich constructief op te stellen. De linkervleugel van het bestuur zou volharden in een 'blokkade-politiek' in plaats van een politiek die is gericht op het realiseren van hervormingen. Nadat het tweetal had geweigerd gehoor te geven aan Zimmers oproep om op te stappen, trok de voorzitter de conclusie en kondigde haar eigen terugtreden aan. Onder druk van de regionale partijverbanden stemde het bestuur kort daarna alsnog in met een *Sonderparteitag*.

Identiteitscrisis

Het dilemma waar de PDS mee worstelt, wordt treffend geïllustreerd door de discussie over de mogelijke opvolger van Zimmer. Als voornaamste kandidaat

geldt de 61-jarige Lothar Byski, die tussen 1993 en 2000 reeds voorman van de partij was. Het feit dat de voormalige voorzitter wordt genoemd als de beoogde voorzitter, geeft aan dat de PDS verlegen zit om jonge gezichten die de handschoen kunnen opnemen en de partij op een nieuwe koers kunnen brengen. Dit bleek de afgelopen dagen ook duidelijk uit de roep om een terugkeer van Gregor Gysi, de voormalige fractie-voorzitter van de PDS in de Bondsdag. Gysi liet direct weten niet beschikbaar te zijn als voorzitter. De partij heeft behoefte aan een nieuw gezicht, zo onderstreepte hij het belang van interne vernieuwing van de PDS. Tegelijkertijd liet hij echter doorschemeren eventueel beschikbaar te zijn als lijsttrekker van de PDS bij de Bondsdagverkiezingen van 2006. Daarmee wekte Gysi de indruk vooral zijn eigen positie van groot belang te achten. Een dergelijk signaal van 'oude politiek' stemt weinig hoopvol over de hervormingen binnen de PDS.

[PDS im Bundestag](#)

[Sozialisten.de](#)

[Gabi Zimmer](#)

Der Spiegel

['Gabi Zimmer kündigt Rücktritt an'](#)

Mark Schenkel is student Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb. Momenteel studeert hij aan de [Humboldt Universität](#) in Berlijn.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2412/gevangen-tussen-oost-en-west>